

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicae, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

De Sacramentis In Genere Ac De Sacramentalibus Nec Non De Sacramentis Baptismi, Confirmationis, atque Extremæ Unctionis Decisiones

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Decisio XXI. Argumentum. Declarat præsens Decisio, quid significet hæc Vox Baptismus? Eam non esse in usu apud omnes nationes demonstrat. Duas definitiones Baptismi refert, Unam Magistri ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94638](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94638)

nempe fidei, charitatis, misericordiae, temperantiae, & similes. 5. Per susceptionem aliorum Sacramentorum, nempe Confirmationis, Eucharistiae, Extremæ Unctionis, Ordinum, & Matrimonii, concurrente in homine iusto vel attritione eorumdem Venialium, vel saltem virtuali quadam eorum detestatione; aut intentione suscipiendi illa Sacramenta in remissionem peccatorum; seu in eum finem, in quem sunt instituta. 6. Tandem remittuntur Venialia etiam quo ad culpam in alia vita, vel in transitu animæ ex hoc corpore, vel intuitu præcedentium meritorum, vel in Purgatorio per satisfactionem. In inferno autem Venialia conjuncta mortalibus nunquam delentur quo ad culpam, etsi plures Theologi concedant, ea deleri quo ad poenam. *Mastrius in Theol. Mor. d. disput. 21. artic. 1. & 2. Gobat tract. 6. à n. 230. & seqq. Greg. de Valentia tom. 4. disput. 7. q. 4. punct. 2. & 3. Diana Coordin. d. tom. 1. tract. 3. res. 105. & res. 106. Quæ in veteri sedent part. 3. tract. 4. res. 116. & part. 11. tract. 5. res. 31. Volpi res. 190. per totam. Bonacina d. tom. 1. disp. 5. q. 6. sect. 2. punct. 3. & punct. 4. Gonet tom. 5. tract. 5. de Penitent. disput. 4. art. 1. 2. 3. & 4. à pag. 368. & seqq. Eminentiss. Cardin. de Lugo d. tom. de Penitent. disp. 9. sect. 1. 2. 3. & 4. & copiosissime Eminentiss. Cardin. de Lauræa d. tom. 2. in 4. Sentent. disput. 15. art. 9. & seqq. usque ad art. 13. ubi supranotatas Theologicas opiniones subtiliter discutit, & explanat.*

Postremo pro conclusione hujus disputationis de Sacramentalibus, decidendus venit etiam subsecuens Casus. *Parochus in mortali peccato existens benedicit Aquam lustralem, Paschalem agnum, Salem & Panem: ac Sacram Eucharistiam portat in Processione. Queritur, an peccet mortaliter?*

Alii dicunt, non peccare mortaliter; alii verò affirmant, quod mortaliter peccet: siquidem Doctores extant plurimi pro utraque opinione. Qui excusant à mortali operantem supradictas functiones in mortali, innituntur huic rationi; scilicet quia functiones illæ non sunt Sacramenta; obligatio autem se constituendi in statu gratiæ videtur urgere solummodo in administratione Sacramentorum, tum ob eorum excellentem Sanctitatem, tum quia in Sacramentis minister concurrit immediate ad sanctificationem animarum tanquam or-

ganum Spiritus Sancti. *Vasquez, qui est hujus opinionis antesignanus, in 3. p. disput. 136. de Sacram. cap. 4. num. 48. Thom. Tamburin. de Sacrament. in genere libr. 1. cap. 2. §. 3. num. 3. Paul. Mar. Quartus de Benedictionib. tit. 1. sect. 4. dub. 10. Prim. diff. Volpi res. 140. num. 18. & 19. & magis expresse in res. 168. num. 14. & 15. Ubi Ledesma, Nugnus, Suarez, & Sotus, tenentes, dictum Parochum peccare tantummodo venialiter. Coton. lib. 2. controvers. 1. num. 50. Gobat de Sacram. tract. 1. num. 54. & tract. 4. num. 387. & Eminentiss. Cardin. de Lugo de Sacram. in gen. disput. 8. sect. 9. num. 152. ubi tamen num. 156. vult Episcopum consecrantem Chrisma, & benedicentem oleum infirmorum in statu peccati, peccare mortaliter; etsi contrarium sentire Emin. Cardin. Palavicinum referat Coton. d. num. 50.*

E contra qui tenent, ministros Ecclesiæ culpa lethali sedatos exercentes supradicta munia Ecclesiastica peccare mortaliter, moventur his rationibus, videlicet, quia scriptum est: *Ambulans in via immaculata hic mihi ministrabat. Psal. 100.* Quia naturale præceptum esse videtur, Deo sanctæ, & immaculatæ ministrare. Quia graviter offenditur Princeps, si servus, quem ipse odio habet, ut inimicum, à quo maxime fuit læsus, audeat intimis Principis servitiis se immiscere; videtur enim Dominum contemnere; ideo habentur exempla, in quibus narratur, Deum punxisse morte subita, & horribili exercentes functiones Ecclesiasticas in mortali peccato. Ita *Navar. in Man. cap. 27. num. 163. Cajetan. 2. 2. qu. 187. Medina de Penitent. tract. 1. q. 6. Bonacin. de Sacram. in gen. disp. 1. q. 3. punct. 2. §. 1. num. 9. & 13. Sayr. de Sacram. lib. 2. cap. 7. q. 1. artic. 5. Angel. Verb. Clericus 8. §. 1. Sylvest. eod. Verb. 2. num. 2. Sà Verb. Ordin. num. 31. & Laym. lib. 5. tract. 1. cap. 5. num. 10. Pers. Affirmantem verò partem. Silvius, & Filliuccius apud Mastrium in Theol. Morali disput. 16. num. 42. ubi hanc opinionem tutiorem appellat; & eam amplectendam censet Curia nostra; attenta potissimum auctoritate Eminentiss. Cardin. de Lauræa, qui huic constanter adheret ob suam eximiam animi pietatem; & eam scripturis, & rationibus corroborat tum in tract. de Sacrament. in genere disput. 10. art. 4. num. 49. & 63. tum in tract. de Sacram. Ordinis.*

DE SACRAMENTO BAPTISMI.

DECISIO XXI.

ARGUMENTUM.

Declarat præsens Decisio, quid significet hæc Vox Baptismus? Eam non esse in usu apud omnes nationes demonstrat. Duas definitiones Baptismi refert. Unam Magistri Sententiarum; alteram Scoti.

SUMMARIUM.

- 1 Baptismus quid sit, & quid significet?
- 2 Baptismi Vox non est in usu apud omnes nationes, sed alie voces; & Quæ?
- 3 Baptismus quibus vocibus vocatus à SS. Patribus.
- 4 Baptismi definitio. Et num. 5.

OMnes Scholastici, & Moralistæ, post tractatum de Sacramentis in genere, descendunt ad particularia; & quia Baptismus est omnium janua, ac principium, & prius aliis institutus; ideo agunt statim de Baptismo. Nos quoque eorum vestigia sequentes Decisiones de Sacramento Baptismi aggredimur, pro exercitio Litterario DD. Parochorum, & Confessariorum; & primò Querimus, Quid sit Baptismus? In responsis ad hoc quaesitum: Præmiserunt studiosiores Amplissimi hujus Cleri Patavini, *Baptismum*, secundum vim græci vocabuli, importare *Lotionem*, seu *Lavacrum*; sed hoc vocabulum esse quid sacrum apud Latinos, non enim usurpatur ad significandam quamcumque lotionem, sed restringitur ad innuendam solummodo ablutionem Sacramentalem; quod etiam observatur apud nationes non

uten-

utentes hac voce *Baptizo*, nempe Dalmatam, Polonicam, Bohemicam, Ruthenicam, Moravicam, Moscoviticam, Sclavonicam, & alias; in quarum linguis Verbum, quod adhibent, ad demonstrandam baptismalem ablutionem, est quid separatum à communi voce abluendi in rebus profanis; & hoc ob reverentiam Sacramenti, ut eruditè notat *Mastrius in Theol. Moral. disp. 17. nu. 2. & in 4. Sent. disp. 2. num. 29.* atque *Emin. Cardin. de Lugo in Responsis Moral. lib. 1. dub. 3.* ubi examinat formam baptismi, qua utuntur Dalmatæ, id est, *Jarebe Karstim*: licet enim *Karstim* idem sit, quod *abluo*; non tamen infert quancumque ablutionem, sed illam sacram baptizandi; ideoque communi sensu *Jarebe Karstim* interpretatur apud ipsos: *Ego te Christizo*; quod verè & propriè relevat: *Ego te Baptizo*; Idem declarat de supradictis aliis nationibus d. lib. 1. dub. 3. & de Arabis, qui utuntur verbo *Fingo*, pro verbo *baptizo*, ut docet *Magrius in Hierolexico in verbo Fingo*.

Porro non desunt aliz voces, seu vocabula, quibus per Sanctos Patres significatus fuit Baptismus, veluti *Consecratio* à S. Cypriano lib. 3. *Testim. contra Judæos cap. 97.* *Illuminatio* in vita sancti Marci Presbyteri. *Magrius in Hierolex. verb. Illuminatorius. Regeneratio*, seu *Prasidium* à S. Joanne Damasceno lib. 4. de fide cap. 10. *Viaticum* à S. Basilio, & à S. Gregorio Nazianzeno, ut observat *Eminentiss. Cardin. Brancatius in suis dissertationibus tit. De Sacro Viatico pag. 149.* omittis aliis vocibus, quas cumulat *Layman lib. 5. tract. 2. in princip. cap. 1.* & *Petr. Gregor. Syntagmat. Jur. Univ. par. 1. lib. 2. cap. 4. num. 19.* Porro hæc nomina sunt potiùs elogia, & laudes baptismi; quam vocabula propria significantia ejus quidditatem, consistentem in ablutione; ut eleganter notat *Eminentiss. Cardin. de Lauræa in 4. Sentent. tom. 1. disp. 12. art. 1. num. 2.*

His prænotatis plurimæ à plurimis transcriptæ sunt definitiones baptismi juxta sensum Moralistarum, quibus Parochi, & Confessarii dant operam. Ad duas tantum hic reponendas censui; *Primam* *Magistri Sent. in 4. disp. 3.* videlicet, *Baptismus est ablutio corporis exterior facta sub præscripta forma Verborum.* Et quamvis etiam ea videatur transire S. Thom. 3. p. q. 66. art. 1. nihilominus non censetur bona definitio, quia si quis baptizaret canem, vel aliud animal, aut librum, (ut quandoque malefici faciunt. *Delrius Disquisit. Magic lib. 5. Sect. 15. Vers. Dico 4.*) & recitaret formam præscriptam baptismi non faceret baptismum; & multò minus si baptizaret invitum, (ut de Judæo quodam per vim baptizato, at deinde in Rhenum demerso à quodam Lutheranò, narrat *Menoch. in Storeis part. 1. c. 23.*) vel se ipsum, vel alio liquore, quam aqua; vel joco, aut sine intentione quis vellet baptizare, & tamen in his omnibus casibus esset ablutio corporis exterior facta sub præscripta forma verborum; ut doctè considerat *Mastrius in Theolog. Moral. disp. 17. q. 1. art. 1. n. 3.* & *Layman. d. libr. 5. tract. 2. cap. 1. num. 1.*

Idcirco Alteram hic inferendam duxi definitionem, quæ est *Scoti in 4. Sent. disp. 3. q. 1.* his verbis conceptam: *Baptismus est Sacramentum ablutionis animæ à peccato, consistens in ablutione hominis aqualiter consentientis, facta in aqua ab alio ablutente, & in verbis certis simul ab eodem ablutente, cum debita intentione, prolatis.* Hæc definitio, etsi ab aliquibus vellicetur, est optima; nam

constat genere, & differentia. *Ly Sacramentum* est genus metaphysicum; Baptismus enim est species Sacramenti. *Ly Ablutionis animæ à peccato*, designat differentiam tum ab aliis materialibus ablutionibus corporum; tum ab aliis Sacramentis. *Ly consistens in ablutione hominis aqualiter consentientis*, distinguit baptismum validum ab invalido, qui datur invitis, & non consentientibus; & denotat materiam proximam cum subiecto, quæ est ipsa ablutio hominis dantis consensum ablutioni. *Ly facta in aqua*, ostendit materiam remotam, & expuit alios liquores. *Ly In certis verbis simul ab eodem ablutente cum debita intentione prolatis*, assignat formam, & intentionem in ministro requiritam. Quare hæc definitio omnibus numeris absoluta reputatur à *Mastrio in Theol. Moral. d. disp. 17. q. 1. art. 1. num. 3.* & in 4. *Sent. disp. 2. q. 2. num. 32.* ubi signat omnes causas, scilicet *Materialem* ex aqua, *formalem* ex verbis, *efficientem* ex intentione ministri, *finalem* ex ablutione animæ à peccato, & *subiectivam*, ex homine aqualiter consentiente: quod latius explicat, & docet *Emin. Cardin. de Lauræa d. tom. 1. disput. 12. art. 1. per totum.*

DECISIO XXII.

ARGUMENTUM.

Differitur de Baptismo S. Joannis Baptiste. Quo anno natus, & ingressus desertum? Quid essent locustæ, & mel sylvestre, quibus vescabatur? Quo anno cœperit prædicare? Et qui tunc principabantur in Judæa? Tandem referuntur duodecim differentie inter baptismum S. Joannis Baptiste, & nostrum.

SUMMARIUM.

- 1 Baptismi S. Joannis Baptiste, & nostri qua sit differentia?
- 2 S. Joannes Baptista quo anno natus, & qua ætate ivit in desertum?
- 3 Desertum ubi esset, in quo habitabat S. Joannes Baptista?
- 4 Locustæ, quibus vescabatur S. Joannes Baptista, quid essent? Et quid Mel sylvestre?
- 5 Prædicatio quo anno assumpta à S. Joanne Baptista?
- 6 Textus S. Luca cap. 3. explicatus.
- 7 S. Joannes Baptista an circumiret vicos, & castella prædicando?
- 8 CHRISTUS Dominus quo anno baptizatus?
- 9 Differentia duodecim inter baptismum S. Joannis, & nostrum.
- 10 Forma baptismi S. Joannis Baptiste quam esset?

SUbinde pro ingeniorum exercitatione quærendum censui à nostro Clero, Quæ differentia sit inter Baptismum S. Joannis, & nostrum? Pro intelligentia quaesiti, plures scribentes, Chronologia, Geographia, & Historia Ecclesiastica studiosi, præmiserunt infrascriptas annotationes circa personam sancti Joannis Baptiste Præcursoris Domini.

Primò, quòd iste Sanctus natus anno ab orbe condito 4051. à puerili ætate cœpit inhabitare deser-